

امروز اگر مسئولین نظام جمهوری اسلامی ایران با مواد مخدر به سختی مبارزه می کنند، این یک جهاد بزرگ،

یک حرکت بسیار عمیق در راه پیشرفت ملت ایران است. «مقام معظم رهبری مدظله العالی»

– معاون محترم کاهش تقاضا و توسعه مشارکت های مردمی دبیرخانه ستاد

– دبیران محترم شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان های کشور

موضوع: نتایج طرح پژوهشی تدوین و ارزیابی بسته آموزش خانواده برای پیشگیری از گرایش نوجوانان به مواد مخدر و روانگردان ها در استان اردبیل

با سلام و احترام؛ بدین وسیله اشعار می دارد: طرح پژوهشی کاربردی مزبور، در راستای مصوبه شورای تحقیقات دبیرخانه ستاد به منظور اثربخشی بسته تدوین شده آموزش مهارت های بهبود روابط بین خانواده و فرزندان آنان برای پیشگیری از گرایش نوجوانان به مصرف مواد مخدر و روانگردان ها در استان اردبیل صورت پذیرفته است.

۱- روش تحقیق و نمونه آماری: به روش نیمه آزمایشی با انجام پیش آزمون و پس آزمون ۴۰ خانواده از دانش آموزان پسر مقطع متوسطه در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ شهرستان اردبیل به طور تصادفی در دو گروه (۲۰ نفر گروه آزمایش و ۲۰ نفر گروه کنترل) انتخاب گردیده و متعاقباً گروه آزمایش، ۸ جلسه و هر جلسه ۹۰ دقیقه به صورت گروهی، بسته تدوین شده را دریافت و گروه کنترل هیچ گونه مداخله ای دریافت نمودند.

توضیح: بر اساس نظریه ها، منابع و پژوهش های مختلف، بسته آموزشی شامل "آموزش ارتباط مناسب و پیوندهای قوی خانوادگی با فرزندان، آموزش مهارت ها و تکنیک های کاربردی پیشگیری، آشنایی والدین با ویژگی های شخصیتی فرزندان، وضع قوانین و انتظارات از سوی والدین در خصوص عدم مصرف مواد توسط فرزندان و نظارت بر آنان، آموزش مهارت تصمیم گیری درست، حل مساله و ارتباط اجتماعی با دوستان، آموزش تاب آوری و جرات ورزی، آموزش والدین به عنوان مهمترین الگوی فرزندان و آشنایی والدین با نیازهای اساسی فرزندان" تهیه گردید و پس از اجرای پایلوت و روایی محتوایی، مراتب نهایی و مورد اجرا قرار گرفت.

۲- ویژگی های جمعیت شناختی:

وضعیت جنسیت خانواده های گروه آزمایش	درصد
مرد	۶۰
زن	۴۰
جمع	۱۰۰

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۰

شماره: ۱۵/ ۲۸۹۵۸۶۹

پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

ریاست جمهوری

ستاد مبارزه با مواد مخدر

وضعیت جنسیت خانواده های گروه کنترل	درصد
مرد	۵۰
زن	۵۰
جمع	۱۰۰

وضعیت تحصیلات خانواده های گروه آزمایش	درصد
بی سواد	۲۵
زیر دیپلم	۴۵
دیپلم	۳۰
جمع	۱۰۰

وضعیت تحصیلات خانواده های گروه کنترل	درصد
بی سواد	۲۵
زیر دیپلم	۵۰
دیپلم	۲۵
جمع	۱۰۰

وضعیت سن خانواده های گروه آزمایش	درصد
۲۰ تا ۳۵ سال	۶۰
۳۵ تا ۴۵ سال	۳۰
۴۵ سال به بالا	۱۰
جمع	۱۰۰

وضعیت سن خانواده های گروه کنترل	درصد
۲۰ تا ۳۵ سال	۴۰
۳۵ تا ۴۵ سال	۴۵
۴۵ سال به بالا	۱۵
جمع	۱۰۰

وضعیت اقتصادی و اجتماعی خانواده های گروه آزمایش	درصد
ضعیف	۲۰
متوسط	۶۰
خوب	۲۰
جمع	۱۰۰

درصد	وضعیت اقتصادی و اجتماعی خانواده های گروه کنترل
۱۵	ضعیف
۶۵	متوسط
۲۰	خوب
۱۰۰	جمع

۳- نتایج حاصله:

نتایج پس از آزمون بعد از اجرای بسته تدوین شده آموزش خانواده ها در ابعاد مختلف نشان داد که آموزش خانواده ها تاثیر مثبت داشته و میزان گرایش دانش آموزان به مصرف مواد کاهش یافته است، به طوری که "جو مناسب عاطفی خانواده و ارضاء نیازهای عاطفی نوجوانان، افزایش رضایت از زندگی در نوجوانان، افزایش کیفیت ارتباط گرم والدین به خصوص پدر با فرزندان، تعیین مقررات مشخص به منظور اعمال کنترل مناسب و نظارت بر فرزندان، آموزش تاب آوری، ایجاد نگرش منفی در نوجوانان نسبت به مصرف مواد، عدم ارتباط نوجوانان با همسالان مصرف کننده، سبک فرزند پروری مقتدرانه والدین، انسجام و پیوستگی خانوادگی، جهت گیری مذهبی خانواده، توجه والدین به اوقات فراغت فرزندان و جایگزین کردن فعالیت های مناسب و کمک به فرزندان برای داشتن یک برنامه هدفمند در زندگی"، که از مهمترین عوامل در پیشگیری گرایش فرزندان به مصرف مواد بوده مورد توجه والدین واقع شده است.

۴- پیشنهادها:

- با توجه به نقش بی بدیل خانواده در شکل گیری شخصیت فرزندان، لذا نسبت به آموزش سبک و مهارت فرزندپروری، مهارت های زندگی و مدل زندگی سالم، متناسب با نیاز والدین توسط مربیان کار آزموده با بهره گیری از تمامی ظرفیت ها و امکانات همچون انجمن های اولیا و مربیان، سرای محله ها، فرهنگ سراها، مساجد و ... مبتنی بر نظریه های علمی اقدام لازم و مستمر صورت پذیرد.
- برای آموزش گروه های هدف به خصوص والدین و نوجوانان از بسته های آموزشی استاندارد برای تقویت عوامل محافظ و تضعیف عوامل خطر و همچنین توانمندسازی آنان استفاده شده و از آموزش های پراکنده و صرف آگاه سازی به دلیل تاثیر مقطعی، خودداری شود.
- ضرورت دارد از سوی دستگاه های فرهنگی و پیشگیری کشور با بهره گیری از ظرفیت فضای مجازی نسبت به ایجاد نگرش منفی و اصلاح باورهای غلط نوجوانان نسبت به مصرف مواد اقدام اساسی و مستمر انجام پذیرد.

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۰

شماره: ۱۵/ ۲۸۹۵۸۶۹

پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

ریاست جمهوری

ستاد مبارزه با موادمخدر

۴. با عنایت به لزوم غنی سازی اوقات فراغت نوجوانان، ارائه الگو مناسب به اعضاء خانواده برای تحقق آن به منظور پیشگیری از انحراف فرزندان به سمت اعتیاد امری ضروری می باشد.
۵. آموزش مستمر مربیان مدارس در ابعاد مختلف، نقش قابل توجهی در ارتقاء توانمندسازی نوجوانان در پیشگیری از گرایش آنان به مصرف مواد ایفا خواهد نمود.
۶. شناسایی دانش آموزان در معرض خطر و مستعد اعتیاد و انجام مداخلات موثر، نقش مطلوب در پیشگیری از اعتیاد آنان خواهد داشت.
مراتب جهت هرگونه اقدام لازم ایفاد می گردد .

دکتر حمید رضا صرامی

مدیرکل دفتر تحقیقات و آموزش

رونوشت:

جناب آقای دکتر مومنی دبیرکل محترم ستاد برای مزید استحضار.